КРЫВІНКА

КАСТРЫЧНІК
№15 (133)
2013 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

"Нельга есці хлеб народа і грэбаваць ягонай мовай".
Ул. Караткевіч.

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

СВЯТА СА СЛЯЗАМІ НА ВАЧАХ

Настаўнікі святкуюць сваё прафесійнае свята са слязамі на вачах. І тыя слёзы не ад замілавання, што іх не забываюць выпускнікі. І зусім не ад святочнага настрою. Проста напярэдадні настаўнікі атрымалі свае цэтлікі, дзе чорным па беламу прапісаны іхні заробак за першы месяц працы. Пасля разрэкламаванага яго падвышэння на 25%, гэты заробак у многіх аказаўся ніжэйшым за мінулагодні.

А сказаць, што ў мінулым годзе настаўнікаў лёс балаваў, аніяк не выходзіць. Бо іхнія заробкі і летась знаходзіліся ў самым нізе шкалы работнікаў розных катэгорый. Недзе побач з работнткамі культуры, што атрымоўвалі ў сярэднім менш за два мільёны ў месяц. Між тым, калі верыць кіраўніку краіны, «беларускае настаўніцтва з'яўляецца надзейнай апорай дзяржавы, дзяржавы, якая робіць усё магчымае для ўзмацнення сацыяльнай абароненасці педагагічных работнікаў і павышэння прэстыжу іх працы.» (Так гаворыцца ў сёлетнім прывітальным слове да Дня настаўніка.)

Што ж, цяпер настаўнікі вельмі добра адчулі, на якую недасягальную вышыню ўзняў іхні прэстыж кіраўнік краіны. Асабліва тое адчувальна, калі параўнаць настаўніцкія заробкі з зарплатамі ўпраўленцаў. Тыя скокнулі з чэрвеня па жнівень з 6 да 8 мільёнаў.

Вядома, у нашым раёне акцый пратэсту настаўнікі не наладзяць. Як не будзе іх і ў Мінску. Бо ў Мінску і абласных цэнтрах у настаўнікаў ёсць больш шансаў заняцца рэпетытарствам ці знайсці іншую высакааплаваемую працу. Ці з'ехаць у Расею.

Першыя расейскія ластаўкі з'явіліся і ў Бешанковічах. Яны распавядаюць, што настаўніцкія заробкі ў "брацкай Расеі" значна вышэй, сягаюць васьмі мільёнаў. Цяжкавата з жыллём, а ўвогуле нядрэнна. Таму маладзейшыя зандуюць глебу на гэтым кірунку.

Пенсіянеры ж і перадпенсійнікі чакаюць, што, як і раней, прэзідэнт разбярэцца з сітуацыяй і кіне ім костку з барскага стала ў выглядзе 10-12% падвышэння тарыфнай стаўкі. І тады "надзейная апора дзяржавы" на чарговых выбарах не падвядзе.

ОДА МАЎЧАНЬНЮ

Я б у Вас закахаўся,
Бо Вы несяце таямніцу,
А ў вялізных вачах
Заблудзілася вечнасьць надоўга.
Але і без таго
Вы ўсё-роўна мне будзеце сьніцца,
Хоць на тое прычыны няма,
Сьведчу як перад Богам.

Я баюся да Вас дакранацца:
А што, як з мармуру
Вашы рукі, і шыя, і стан Ваш,
Як камень халодны?
У адказ на маўчаньне маё
Ціша вочы Вам жмурыць.
І я п'ю гэту ціш,
Як п'янкое віно, з асалодай.

Ноч ня рыпне, ня стукне дзьвярмі,
Ды маўчаньне мне сьвятам –
З ім адным пазбаўляецца сьвет
Ад нуды і здраньцьвеньня.
Аб'яўляюць няхай мяне ў ім
Дзіваком ці вар'ятам,
Я і сам сябе чую такім
У такія імгненьні.

Мне б сказаць камплімент Вам, але
Мне ня хочацца суму,
Не магу гэту цішу зьмяніць
На вачэй сьпелых вішні.
Гэту стрэчу, і Вас, ды й сябе –
Я, здаецца, прыдумаў,
Апроч зорнага неба,
Якое прыдумаў Ўсявышні.

І няхай у вачах Вашых
Толькі пытальнікі танчаць,
А я буду сябе адчуваць,
Быццам на мінным полі –
Нашу стрэчу прызнаем абодва
Памылкай брутальнай,
Ды аб тым ў кнігу скаргаў душы
Не запішам ніколі.

Г.Станкевіч

НАШЫ БУДНІ

ЦІ ПРЫЕДЗЕ МІНІСТР У БЕШАНКОВІЧЫ?

Бешанковічы зноў стаяць літаральна на вушах. Гавораць ні больш ні менш, што ў сераду сюды завітае сам міністр сельскай гаспадаркі.

Пра такі расклад падзей можна і здагадацца, калі выйсці ў горад і паназіраць за звычайна ціхімі кастрычніцкамі вуліцамі. Цяпер на іх кіпіць праца. Тое, што было калісьці недафарбавана – фарбуецца, што было недабудавана – дабудоўваецца, што месяц ці больш назад адкапана – тэрмінова закапваецца.

На яшчэ ўлетку пакладзеным асфальце па вуліцы Якуба Коласа нанеслі дарожную разметку. Разраўнялі горкі пяску, што некалькі тыдняў ляжалі неразраўнянымі ў канцы вуліц Кірава і Гастэла. Магчыма, што яшчэ недзе зрабілі штосьці разумнае, што даўно чакала сваёй чаргі.

Але ж навошта грэсці лісце, што толькі паспела злёгку апасці і будзе ападаць яшчэ некалькі тыдняў? Хто той бешанковіцкі чыноўнік, які аддае загад на зграбанне той лістоты? Які разумнік мабілізуе сотні людзей з арганізацый і прадпрыемстваў на гэтую пустую справу? Няўжо ад таго, што нейкім дзесяткам лістоў на метры квадратным стане менш, залежыць ягоная пасада?

Я не разумею таксама і таго, што менавіта работнікі раённага аддзела культуры (у тым ліку музейныя і бібліятэчныя) цэлымі тыднямі сядзяць на фермах і мыюць там вокны, дзверы, сцены. Гэта што, толькі таму, што яны маюць маленькія аклады і не маюць абаронцаў? А тыя, хто іх пасылае, маюць і аклады і заступнікаў?

Маразматычнасць падобных дзеянняў толькі падкрэслівае антынародную сутнасць створанай Прэзідэнтам улады.

Як стала вядома, у апошні момант візіт міністра перанеслі на тыдзень. Цяпер яго чакаюць 15-га кастрычніка. А пакуль можна крыху перавесці дух, каб затым з новым імпэтам саграбаць апалае лісце.

Г.Станкевіч.

P.S. З каментароў на сайце ***beshankovichy.by****: "Я ніколі не мог зразумець работнікаў культуры, ды і не толькі іх, якія ігнаруючы сваімі службовымі абавязкамі павінны вось так ездзіць і фарбаваць фермы, падмятаць вуліцы - чаму яны так робяць? Ці ў іх заработная плата на ўзроўні Газпрома, што так трасуцца і баяцца страціць гэтую працу? Што тупаваты чыноўнік, пасылаючы іх на гэтую дзейнасць не разумее, якім будзе вынік працы ад такіх рабочых?*

Я не стаў бы заступацца за работнікаў культуры, а лічу што яны самі вінаватыя, што з імі так паступаюць. І калі ім падабацца бяліць фермы і ўдыхаць гной за 3 млн рублёў, а па выхадных даваць канцэрты перад чынушамі - тады толькі наперад і з песняй." ***Павел.***

ДАБРАЎПАРАДКАВАННЕ

ХОДНІК ПА ВУЛІЦЫ СВАБОДА

20-га верасня раённая газета надрукавала здымак з рамонтам ходніка па вуліцы Свабода ў Бешанковічах. Праз два тыдні я выправіўся ў падарожжа, каб на ўласныя вочы пабачыць новы ходнік.

Але мяне чакала расчараванне: ходнік абнавілі толькі на нейкай сотні метраў. Кажуць, што будаўнікоў перавялі на другія аб'екты, больш важныя для раёна – класці асфальт на жывёлаводчых фермах. Але і там, дзе на ходніку паклалі новы асфальт, бачна, што работа выканана абы як. Гэта значыць, што абноўлены ходнік парадуе жыхароў райцэнтра ад сілы пару гадоў. Потым ён пакрысеператворыцца ў тое, да чаго мы так прывыклі і ад чаго ніяк не можам збавіцца.

Наша раённае кіраўніцтва як і кіраўніцтва ўсёй Беларусі паранейшаму лічыць, што "народ спачатку трэба накарміць". Таму бесперастанна будуюцца жывёлагадоўчыя комплексы на дзе-сяткі тысяч галоў жывёлы. А пытанні, якія тычацца добраўпарадкавання райцэнтраў і больш дробных населеных пунктаў адсоўваюцца на далёкую перспектыву. А калі дзесьці штосьці і робіцца, то робіцца адназначна няякасна.

Тыя невялікія грошы, якія ўсё ж выдзяляюцца для добраўпарадкавання, проста марнатравяцца. Бо на месцах адсутнічае спецыяльная тэхніка для выканання работ, а пра тэхналогію выканання работ мясцовыя будаўнікі нібыта ніколі не чулі.

Гэтыя словы яскрава дэманструць фотаздымкі ходніка, якія размешчаныя на сайце ***beshankovichy.by.***

М.Васільеў.

P.S. Ужо пасля публікацыі артыкула на сайце асфальтызацыя ходніка атрымала працяг.

НАВІНЫ З РАЙВЫКАНКАМА

ЧЫНОЎНІКІ КУПЛЯЮЦЬ АЎТАМАБІЛЬ ЗА 32 ТЫСЯЧЫ ДАЛЯРАЎ

Бешанковіцкі райвыканкам размясціў тэндэр на куплю легкавога аўтамабіля коштам 291.924.000 рублёў. Згодна закупачных дакументаў гэта павінен быць паўнапрывадны аўтамабіль з двухлітровым бензінавым рухавіком MPI і 6- ступеністай механічнай каробкай передач.

Абавязковыя такія функцыі як электрашклапад'ёмнікі, імабілайзер, кандыцыянер, ABS, ESC (сістэма курсавой устойлівасці), BAS(гідраўлічная сістэма экстранага тармажэння) і 6 падушак бяспекі.

Найбольш пад гэтыя параметры падыходзіць карэйскі красовер Hyundai Tucson (ix 35) у камплектацыі «Comfort», праўда кошт такой камплектацыі ў беларускіх дылераў 37 300 доляраў. Базавая камплектацыя больш падыходзіць па цане - 31 500 даляраў, аднак яна ўсяго толькі пярэднепрывадная і пазбаўленая сістэм ESC і BAS, патрэбных па ўмовах тэндэру.

Фінансуецца закупка з раённага бюджэту, аўтамабіль павінен быць пастаўлены да 1 снежня 2013 года.

Нагадаем, што раней "Народныя навіны" паведамлялі, што заяўку на куплю красовера «KIA Sportage» размясцілі бешанковіцкія меліяратары.

С. Серабро
Народныя навіны

НАША ЭКАЛОГІЯ

СМЕТНІК У РАНЧЫЦАХ РАЗРАСТАЕЦЦА

Напомню, што сметнік у Старых Ранчыцах санкцыянаваны ўладамі. Але ён размяшчаецца за 300 метраў ад ракі Крывінка проста на беразе меліяратыўнага канала, які ўпадае ў Крывінку. То бок, знаходзіцца ён яўна ў прыродаахоўнай зоне.

Тое смецце, што сюды трапляе, валяецца па некалькі месяцаў,пакульяго не запаляць тыя, хто сюды прыходзіць. А датуль яно разносіцца ветрам па прылягаючай тэрыторыі, часткова трапляючы ў канал, а адтуль і ў рэчку.

Сярод смецця пераважаюць цвёрдыя матэрыялы: сучча, абрэзкі,старыявырабыздрэва. Прывозяць сюды бутэлькі, шыфер, старое адзенне і мэблю, адпрацаваную аліву з аўтамабіляў, карацей кажучы – усё, што замінае дома.

Гэтым летам калгас завалíў сметнік адкідамі з зернатока. Яны так і ляжаць непадбуртаваныя ўздоўж дарогі.

Бальшыня возчыкаў прыязджае з Бешанковічаў. Працэнтаў 20-30 смецця ідзе з прылягаючых вёсак.

Апошні раз сметнік падбуртоўвалі 22–23-га траўня. Тады гусянічнік за два дні запіхнуў смецце, што ляжала ўздоўж дарогі ў кусты. За чатыры з паловай месяцы ён зноў разросся да дарогі.

Калісьці каля сметніка стаяла і таблічка з прозвішчам “стрэлачніка” – адказнага за падбуртоўку. Але лепш было б адказным сюды назначыць аднаго з выканкамаўскіх начальнікаў, якія не прымаюць меры на шматлікія сігналы пра небяспечны сметнік.

На маю прапанову перанесці яго ў іншае месца, якое было б навідавоку і не ў прыродаахоўнай зоне, зразумелага адказу не паступіла.

Фота з непрыбранага сметніка глядзіце на сайце: ***beshankovichy.by.***

Г.Станкевіч

РЭХА ВАЙНЫ

АРСЕНАЛ ПА ВУЛІЦЫ КРУПСКАЙ

Тое, што падчас апошняй усясветнай вайны немцы трымалі ў Бешанковічах даволі вялікі гарнізон, вядома многім.

У так званым “панскім доме” па вуліцы Чарняхоўскага размяшчаліся нямецкія салдаты. А зусім побач захоўваліся іхнія боепрыпасы – авіябомбы і міны.

Калі раён вызвалілі ад захопнікаў, рэшта боепрыпасаў заставалася ляжаць на месцы захоўвання – у панскай алеі, на беразе панскай сажалкі. І не дзіва, што частка з іх трапіла ў ваду. Ці то самі скаціліся, ці то нехта пасваволнічаў.

Але факт застаецца фактам: нямецкія міны і авіябомбы дасёння знаходзяцца ў гэтым вадаёме.

Сведчыць жыхар дома №1 па вуліцы Крупскай Зубец Анатоль Андрэевіч: “Панская сажалка сёння амаль знікла. А раней яна была вялікая, вада ў ёй была чыстая. Вадзіліся тут не толькі карасі, нават шчупакі. А потым людзі пачалі закідваць яе рознымі адкідамі. Калі гадоў 15 таму яе сабраліся пачысціць, то экскаватар выкінуў на бераг некалькі ручак ад нямецкіх гранат і “сетачкі”, якія засталіся адіх.Калітрактарыстразгледзеў тыя знаходкі, то адразу зматаў вудачкі.”

Анатоль Андрэевіч мае ў доме прыватызаваную кватэру, і гаспадар непакоіцца пра страшную спадчыну, што патоплена ў сажалцы. “У 2010-м годзе прыязджалі мінёры-вадалазы. Яны прайшліся па беразе, пацвердзілі, што ўсё ў іхніх навушніках “трашчыць”. Потым знайшлі адну 81-мілімятровую міну, прынеслі паперчыну, пра тое. На міне быў выбіты год “1942” і напісана па-нямецку, што яна выраблена ў Германіі. Падобных мін з такім жа годам знаходзілі шмат і раней. Большасць з іх была без узрывальнікаў, але сустракаліся і са ўзрывальнікамі.”

Але галоўную небяспеку са слоў спадара Анатоля ўяўляюць сабой 300-кілаграмовыя авіяцыйныя бомбы. Іх ляжыць у сажалцы некалькі штук. Пра тое яму распавядаў сусед Яцук Міхаіл, удзельнік і фінскай і ўсясветнай войнаў. “Спачатку тут ляжаў цэлы штабель бомбаў, але аднойчы прыехалі мінёры і іх кудысці звезлі. Засталося на месцы 6 ці 8 бомбаў. І раптам іх за ноч не стала. Потым глядзім, а тыя бомбы ляжаць у вадзе. На іх мы потым станавіліся, як на мосцік, калі лавілі рыбу.”

Анатоль Андрэевіч лічыць, калі якаясьці граната ў сажалцы ўзарвецца, то здэтануюць і бомбы. Гахне так, што мала не пакажацца. Тым больш, што побач у нейкіх 100 метрах ляжыць дзіцячы сад.

Г.Станкевіч

БУДЗЬЦЕ ПІЛЬНЫМІ!

ЗАГІНУЎ 11-ГАДОВЫ ХЛОПЧЫК

З зводкі УДАІ ад 30-га верасня: 28-га верасня паблізу вёскі Камары Віцебскага раёна ў 09.20 раніцы 47- гадовы кіроўца ехаў з сваім сынам на мапедзе. Кіроўца-бацька не справіўся з кіраваннем, дапусціў занос і перакуліўся на праезнай частцы. У выніку 11- гадовы сын, які ехаў з бацькам, загінуў.

27 верасня ў Дуброўна ў 15.40 40- гадовы жыхар Лепеля, кіруючы аўтамабілем «УАЗ», здзейсніў наезд на 13- гадовага хлопчыка, які перабягаў праезную частку злева направа па-за пешаходным пераходам. Ад атрыманых траўмаў дзіця памёрла на месцы здарэння.

29-га верасня паблізу вёскі Пліса Крупскага раёна ў 16.50 31- гадовая кіроўца аўтамабіля «Сузукі», рухаючыся ў напрамку Мінска, выехала на паласу сустрэчнага руху і сутыкнулася з грузавікам «Рэно». У выніку вадзіцель, 11- гадовы сын і 36-гадовы мужчына, якія ехалі з ёй, ад атрыманых раненняў памерлі на месцы здарэння.

З пачатку года на дарогах рэспублікі загінула 16 дзяцей і 308 атрымалі раненні. Асноўная прычына дарожна-транспартных здарэнняў з удзелам дзяцей-пешаходаў - рызыкоўныя паводзіны.

Часам дзеці пераходзяць праз праезную частку ў неўсталяваным месцы, не падпарадкоўваюцца сігналам светлафора, гуляюць на праезнай частцы, нечакана выходзяць з-за транспартных сродкаў, якія стаяць або рухаюцца, будынкаў, дрэў, збудаванняў,якіяабмяжоўваюць бачнасць дарогі кіроўцу. Таму вельмі важна перыядычна нагадваць дзецям аб правілах бяспечных паводзін на вуліцы. Не пакідайце дзяцей без нагляду і не дазваляйце ім гуляць паблізу дарог.

Паважаныя вадзіцелі, праяўляйце асаблівую ўвагу паблізу школ і жылых забудоў, пры праездзе скрыжаванняў і пешаходных пераходаў, дзе магчыма з'яўленне на праезнай частцы малалетніх пешаходаў і веласіпедыстаў. Жадаем вам бяспечных дарог!

За тры дні з 27-га па 29-га верасня на дарогах краіны зарэгістравана 929 ДТЗ з матэрыяльным уронам. Здзейснена 52 ДТЗ, у якіх пацярпелі людзі : 15 чалавек загінулі і 49 атрымалі раненні. Выяўлена больш за 18 з паловай тысяч тысяч парушэнняў правіл дарожнага руху. За кіраванне транспартнымі сродкамі ў стане алкагольнага ап'янення затрыманы амаль 400 кіроўцаў. За перавышэнне хуткасных рэжымаў руху аштрафаваныя 4453 вадзіцеляў. Праігнаравалі абавязковае патрабаванне аб прышпільванні рамянямі бяспекі 1.119 вадзіцеляў і пасажыраў. За парушэнне правілаў дарожнага руху да адказнасці прыцягнуты 2.533 пешаходы, з іх 1215 за адсутнасць святлоадбіўных элементаў у цёмны час сутак.

БАРАЦЬБА З КАРУПЦЫЯЙ

БЕЛКААПСАЮЗ АХУТАЛА КАРУПЦЫЙНАЯ СЕТКА

Злоўжыванні, крадзяжы, хабарніцтва і перавышэнне службовых паўнамоцтваў у Белкаапсаюзе дасягнулі нябачанага размаху.

У ліпені 2013 Камітэт дзяржаўнай бяспекі заявіў аб ўзбуджэнні адразу пяці крымінальных спраў у дачыненні да старшыні Белкаапсаюза Сяргея Сідзько, начальніка ўпраўлення капітальнага будаўніцтва грамадства Дзмітрыя Калодзезнага, яго намесніка Сізук, а таксама некалькіх бізнесменаў. Кіраўнікам Белкаапсаюза ставілася ў віну атрыманне хабараў, якія дасягалі 500 тыс. даляраў, злоўжыванне ўладай або службовымі паўнамоцтвамі, крадзяжы. Гэтыя злачынствы былі выяўлены "падчас правядзення мерапрыемстваў па навядзенні парадку ў будаўнічай галіне".

Паводле звестак КДБ, кіраўнікі Белкаапсаюза і бізнесмены, з якімі яны былі звязаны, займаліся вымагальніцтвам хабараў за прадастаўленне аб'ёмаў работ на аб'ектах спажыўкааперацыі і за продаж інвестарам зямельных участкаў і аб'ектаў нерухомасці. Крыху пазней, у жніўні, КДБ паведаміў, што Дзмітрый Калодзежны таксама, злоўжываючы службовымі паўнамоцтвамі, лабіраваў інтарэсы камерцыйных структур пры будаўніцтве крамы ў Лідзе, чым нанёс грамадству шкоду ў памеры каля 700 млн рублёў.

На гэтым афіцыйная інфармацыя па гэтай справе спынілася. За амаль два месяцы ні КДБ, ні Следчы камітэт, куды перададзеныя для расследавання крымінальныя справы, не прамовілі ні слова. І гэтаму ёсць сур'ёзныя падставы.

Справа ў тым, што пасля пачатку расследавання ў Белкаапсаюзе пачаліся масавыя праверкі, у якія былі ўцягнутыя не толькі КДБ, але таксама розныя падраздзялення МУС, Дэпартамента фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржкантролю і пракуратуры. Прычым праверкі праводзіліся не толькі ў галаўной структуры, а па ўсёй камерцыйнай сетцы грамадства, якая сёння налічвае больш за 300 розных юрыдычных асоб, у тым ліку каля 10 тыс. магазінаў, размешчаных у асноўным у сельскай мясцовасці і малых гарадах краіны.

Праверкі яшчэ ідуць і, улічваючы аб'ём дзейнасці Белкаапсаюза, правяраючыя пакуль нават прыблізна не могуць сказаць, калі яны завершацца. Аднак першыя вынікі праверак павергнулі многіх у шок. Па сутнасці, калі ацэньваць сітуацыю з боку, то можна казаць пра тое, што ўнутры грамадства была створана цэлая злачынная арганізацыя, якая аб'ядноўвае некалькі дзесяткаў службовых асоб і здабывае даходы ў самых розных сферах дзейнасці.

Праўда, аб'ектыўнасці дзеля варта сказаць, што Следчы камітэт пакуль не ўзбуджаў крымінальных спраў па арт. 285 Крымінальнага кодэкса (стварэнне злачыннай арганізацыі альбо ўдзел у ёй). Аднак у гэтым факце больш прысутнічае палітычны момант, так як прызнанне факту існавання злачыннай буйной камерцыйнай дзяржарганізацыі можа мець вельмі сур'ёзныя наступствы для краіны. Тут ужо давядзецца пытацца не толькі са службовых асоб Белкаапсаюза, але і з многіх іншых, якія стаялі над імі. Але факты, як іх не падавай, самі па сабе кажуць вельмі шмат пра што. І гэтых фактаў за апошнія два месяцы было выяўлена столькі, што КДБ, МУС, ДФР КДК і Следчы камітэт аддаюць перавагу маўчанню, чым абвяшчаць хоць малую частку іх....

АБ’ЯВА

- *Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.*
- *Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/kryvinka.html яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.*
- *Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Крывінка».*

“САМАЦЭНЗУРА”

ЛУКАШЭНКА ТРАПІЎ ПАД ЦЭНЗУРУ

Лукашэнка, як Ленін у СССР, стаў самым цэнзураваным аўтарам у краіне

Аляксандр Лукашэнка зноў «ляпнуў». Гэтым разам наконт падтрымкі сям'і. Наведваючы БелАЗ у Жодзіне, ён сказаў:

«Мы зараз думаем, як падтрымаць жанчын. Сем'і як падтрымаць… Вось праект „Вялікая сям'я“ мне прапанавалі. За першае дзіця — дзесяць тысяч даляраў. За другое — дваццаць. За трэцяе — у два разы павялічваем. А калі яшчэ ты сам на гэты рахунак грошы кладзеш, то мы ў два разы больш даем».

Газэта «Наша ніва» падлічыла, што ў гэтым выпадку дзяржаве прыйшлосябштогодвыплачваць больш за 2 мільярды даляраў на дзяцей. Зразумела, гэта нерэальна. І самі ўлады гэта хутка зразумелі. Таму заява Лукашэнкі зазнала цэнзуру. На сайце прэзыдэнта, у інфармацыі БЕЛТА, у «Советской Белоруссии» гэтых словаў кіраўніка дзяржавы няма.

Сытуацыя характэрная для недэмакратычных рэжымаў. У СССР самая вялікая цэнзура існавала адносна Леніна, на якога афіцыйна амаль маліліся. Каля 4 тысяч матэрыялаў, напісаных правадыром усясьветнага пралетарыяту (гэта 6–7 тамоў) не былі надрукаваныя ў савецкія часы. У гэта цяжка паверыць, але Ленін быў самым забароненым аўтарам у краіне, у якой панавала ідэалёгія марксізму-ленінізму.

З Лукашэнкам праблемы ўзьніклі зь першых месяцаў кіраваньня. Узгадаем скандальнае выказваньне наконт Гітлера, ад якога старанна адхрышчваюцца ягоныя прыхільнікі. Альбо заява пра тое, што беларуская мова — бедная, на ёй «нельга выразіць штосьці вялікае». Праз два гады прэзыдэнт катэгарычна адмаўляўся ад гэтай фразы, абяцаў заплаціць мільён даляраў таму, хто пакажа, дзе і калі ён пагардліва казаў пра беларускую мову.

У 1997 годзе, адказваючы на пытаньне журналіста, чаму ён назваў Барыса Ельцына 80-гадовым, калі на самой справе яму было тады толькі 66 гадоў, Лукашэнка адказаў: «Сарвалася зь языка, разумееце? Экспромт быў… Як дадаў яму 15 гадоў, сам не разумею… Ну трэба ж вашу ўвагу чымсьці прыцягнуць. І вы адразу клюнулі».

У сваёй кнізе пра Лукашэнку я на цэлы разьдзел прыводжу прыклады, дзе Лукашэнка кажа пра тое, што, мякка кажучы, не адпавядае рэальнасьці. Як прапагандысту і папулісту ад прыроды, яму важна зрабіць прыгожую карцінку для аўдыторыі ў дадзены канкрэтны момант. Ён сам захапляецца сабой і ўжо ня можа спыніцца.

Здавалася б, столькі часу прабыўшы ва ўладзе, ён павінен быў зрабіцца больш абачлівым. Бо з-за сваёй празьмернай гаваркасьці ён часта трапляў у непрыемныя сытуацыі.

Але, як вядома, чалавек — гэта стыль. Ён ня можа спыніцца, нават калі гэта шкодзіць ягонаму іміджу. Вось і пра пошліну ў 100 даляраў Лукашэнка сказаў: «Вось ляпнуў, сабе на шкоду, мусіць».

Аўтарытарны рэжым асабістай улады, калі ўсёўладны валадар знаходзіцца па-за крытыкай, робіць кепскую паслугу яму самому. У выніку кіраўнік Беларусі — адзіны чалавек у краіне, які не адказвае за свае словы. І, як ні парадаксальна, Лукашэнка, як Ленін у СССР, стаў самым цэнзураваным аўтарам у краіне. Дзяржаўныя мэдыі рэдагуюць яго больш, чым Пазьняка. І сьмех, і грэх.

Але калі палітык не адказвае за свае словы, то адбываецца дэвальвацыя ягоных публічных заяваў у вачах электарату. Зь іншага боку, як весьці справы зь Беларусьсю замежным палітыкам ці бізнэсоўцам, якія атрымліваюць асабістыя гарантыі ад Лукашэнкі?

Валер Карбалевич
«Радыё Свабода»

НАША МЕСЦА

У ТРОЙЦЫ САМЫХ БЕДНЫХ НАРОДАЎ ЕЎРОПЫ

Global Wealth Report-2013 развенчвае міф аб паспяховасці беларускай эканамічнай мадэлі.

Швейцарскія аналітыкі з Credit Suisse прадставілі апошняе даследаванне аб сусветным багацці Global Wealth Report -2013. Аўтсайдэрамі сярод еўрапейцаў аказаліся грамадзяне Беларусі, Малдовы і Украіны — іх сярэдні гадавы даход складае менш за 5 тысяч долараў. Гэта ў 10 разоў менш, чым сярэднесусветны.

Нашы суседзі, палякі, маюць даход ад 25 да 100 тысяч долараў. Расейцы — ад 5 да 25 тысяч даляраў.

Самымі багатымі прызнаныя швейцарцы (па кошту чыстых актываў) — больш за 500 тысяч даляраў на дарослага чалавека. У дзясятку самых багатых таксама ўвайшлі жыхары Аўстраліі, Нарвегіі, Люксембурга, ЗША, Швецыі, Францыі, Сінгапура, Бельгіі і Даніі.

Аналітыкі адзначаюць, што няроўнасць застаецца вялікай: «10 % сусветнага насельніцтва валодае 86 % сусветнага багацця».

ТАКОЕ ЗАКАНАДАЎСТВА

ПАПРАЎКІ НЕ ЗРОБЯЦЬ ВЫБАРЫ ДЭМАКРАТЫЧНЫМІ

У Беларусі прыняты папраўкі ў кодэкс аб выбарах. Цэнтрвыбаркам назваў іх адпаведнымі міжнародным рэкамендацыям. Эксперты заявілі, што лічаць змены касметычнымі.

Палата представителей парламента Беларуси на открывшейся 2 октября осенней сессии приняла поправки в Избирательный кодекс страны. Новшества касаются порядка изменения финансирования избирательных кампаний. На выборах президента личный фонд кандидата увеличится в три раза - примерно до 100 тысяч евро. Формировать фонды можно будет со дня регистрации инициативной группы.

Выборы в парламент будут проходить только в один тур. А деньги из бюджета на агитационную кампанию, которые раньше предоставлялись кандидатам, теперь будут передаваться в местные избирательные комиссии, которые сами будут заказывать информационные листки и направлять их избирателям с сообщением о дате и времени голосования. Подчеркивается, что в этих буклетах будет обязательно указана судимость кандидата, если таковая была. Новым в законодательстве является также запрет на бойкот выборов и референдумов.

Как сообщает Центризбирком, изменения не обсуждались с экспертами БДИПЧ ОБСЕ, но разрабатывались "в духе и ключе" международных рекомендаций. По мнению же независимых экспертов и белорусских оппозиционных политиков, власти создают лишь видимость перемен.

Принцип королевства кривых зеркал

С законодательными поправками оппозиция не связывает никаких надежд на то, что выборы в Беларуси станут честными и прозрачными. Об этом заявил DW заместитель Объединенной гражданской партии (ОГП) Лев Марголин, подчеркнув, что такого же мнения придерживаются представители других оппозиционных структур и гражданского общества Беларуси. "В белорусских условиях срабатывает принцип королевства кривых зеркал, когда для оппонентов режима любые изменения предстанут лишь обратной своей стороной", - считает политик.

Увеличение личного фонда кандидата на президентских выборах можно было бы только приветствовать, говорит Марголин. Но при этом замечает, что никакое частное предприятие и ни один предприниматель не рискнет помогать оппозиции, потому что "подпишет смертный приговор своему бизнесу". "Если бизнесмена заподозрят в связях с оппонентами власти, то начнутся проверки со стороны налоговой инспекции, пожарных и санитарных служб. Он потеряет свой бизнес, как это было уже не раз", - напоминает оппозиционер. Отмена второго тура голосования, полагает замглавы ОГП, свидетельствует, что власти просто устали сгонять на участки граждан, для которых выборы стали формальностью, а не возможностью выбирать.

Политик обратил внимание на то, что оппозиция настаивала на трех существенных изменениях в Избирательный кодекс, из которых ни одно не было принято во внимание. Это отмена досрочных выборов, в ходе которых возможны фальсификации. Кроме того, это участие в избиркомах представителей кандидатов, а также прозрачный порядок подсчета голосов. "Все остальное - косметический глянец, важно только, чтобы европейские политики не приняли его за движение в направлении демократии", - подчеркнул Лев Марголин.

"Фирменный подход"

В том, что новшества никаких демократических перемен в избирательный процесс не принесут, убежден и глава Движения "За Свободу" Александр Милинкевич. "Власть чувствует себя как в осажденной крепости, и с помощью имитации, в отсутствие политических и экономических реформ, пытается представить Западу новые избирательные правила в надежде на то, что они будут соответствовать стандартам ОБСЕ", - сказал политик в интервью DW.

Но пока представителей от оппозиции не будет в избирательных комиссиях, со стороны властей - это всего лишь игра в уступки, потому что ее новые правила будут применяться избирательно, полагает Милинкевич. В то же время он уверен, что в Евросоюзе сумеют разобраться, насколько выборы в Беларуси будут соответствовать стандартам ОБСЕ, вне зависимости от того, признает Минск европейские правила или нет.

Руководитель аналитических проектов информационной компании БелаПАН Александр Класковский назвал "фирменным подходом" действия властей, выбравших из всех предложений международных экспертов по усовершенствованию избирательного законодательства те, которые "никоим образом не повлияют на белорусский механизм обеспечения элегантных побед провластных кандидатов на выборах всех уровней".

Зачем власть "включает дурака"

Поправки в законопроекте о выборах в Беларуси Класковский также считает косметическими. По его словам, Минск опять сделал то, что удобно ему - сама система "выборов без выбора" осталась неизменной, поскольку она "еще больше ограничит возможности для оппозиции, когда каждый рубль в фонде оппозиционного кандидата будет просвечиваться рентгеном".

В то же время политический обозреватель замечает, что само по себе действующее избирательное законодательство не является драконовским. "Но так как в законе не прописаны такие детали, как демонстрация наблюдателям каждого бюллетеня при подсчете голосов или включение оппозиционеров в избиркомы, позволяет властям "включать дурака" и отвергать требования об этом оппозиции", - объясняет ситуацию эксперт.

А Юрий Джибладзе, президент российского Центра развития демократии и прав человека и представитель Комитета международного контроля за ситуацией с правами человека в Беларуси (организации, участвовавшей в наблюдении за белорусскими выборами. - Ред.) заметил, что невозможно проводить честные кампании без изменений в области фундаментальных прав и свобод человека.

НАША ЎЛАДА

ЛУКАШЕНКО БЬЕТСЯ ЗА ВАЛЮТУ...

Каждый, кто видел «Свадьбу в Малиновке», хорошо знает: атаман не атаман, если нет у него золотого запаса. Золотовалютные резервы Беларуси подтаивают, рубль приходится держать всеми правдами и неправдами.

Вот почему суть самых резонансных высказываний **Александра Лукашенко** 28 сентября на «Дажынках» в Жлобине **сводится к вопросу валюты**.

Во-первых, глава государства посыпал голову пеплом за свое поставившее на уши полстраны высказывание о грядущей пошлине в сто баксов с носа за выезд за рубеж: *«Вот брякнул, себе во вред, наверное»* (да уж не наверное, а сто пудов!). Сейчас, похоже, дело идет к тому, что диковинную идею если и не похерят, то сильно редуцируют, направив острие на челноков и тех, кто будет возвращаться из шоп-туров.

Однако здесь показательно пояснение: *«Я радею не за то, чтобы запретить выезд нашим гражданам, я переживаю, что под три миллиарда долларов валюты вывозится ежегодно из страны»*. В общем, никакой диктатуры, просто с деньгами (не фантиками, а настоящими) стало туго.

Во-вторых, президент усиленно успокаивал народ по поводу девальвационных ожиданий, не забыв при этом укорить за беготню по обменникам. Опять ключевое слово: валюта.

В-третьих, Лукашенко поведал, что люди, которые хотят купить «Уралкалий», «дают нам сигнал к тому, что белорусы, подождите немножко, мы все равно будем вместе». А продажа калия — это тоже живая валюта.

Итак, **проблема валюты, золотого запаса**, то есть материального фундамента власти, очевидно подпирает. И особенно дискомфортна она сейчас, когда уже маячат на горизонте новые президентские выборы...

А город подумал — ученья идут

Отдельные вопросы: почему за два десятилетия независимости в Беларуси не смогли создать свой сильный менеджмент в этой сфере и почему блюстители национальной безопасности не просчитали дерзкий ход основного владельца **«Уралкалия» Сулеймана Керимова**, разорвавшего в конце июля картельное соглашение?

В итоге ситуацию пришлось спасать в фирменном стиле белорусских властей — взяв де-факто в заложники прилетевшего в Минск на переговоры гендиректора российской компании Владислава Баумгертнера. Благо что Путин на открытую войну не пошел и предпочел разрулить ситуацию келейно.

Аналитики предполагают: в частности, ссору быстро притушили и потому, что **«Уралкалий»** в итоге может быть перекуплен кем-то из близких к Кремлю олигархов. В этом контексте назывались, в частности, фамилии Аркадия Ротенберга, Игоря Сечина, Владимира Когана. К слову, последний, по сведениям российских источников, готов, если сделка состоится, взять на себя выплаты белорусской стороне для урегулирования конфликта.

Вот это действительно маневры, не чета войнушке российско-белорусского войска с мифическими бандформированиями, якобы въехавшими на джипах в пределы союзного государства. И не по поводу ли калийного дела Путин бросил Лукашенко на прощание свое «созвонимся» на полигоне под Калининградом?

Склеят ли разбитый кувшин «Уралкалий» и Минск?

Впрочем, кто купит долю Керимова, еще вилами по воде писано. А в принципе, насколько реально, что потенциальный новый собственник «Уралкалия» возобновит сотрудничество с «Беларуськалием»?

«В первом приближении это было бы логичным — в силу специфики рынка», — отметил в комментарии для Naviny.by **минский экономист Сергей Чалый**. Он пояснил: калийные удобрения — не биржевой товар, цена здесь всегда есть результат переговоров, *«потому либо создание картелей, либо некое согласование сбытовой политики разумно»*.

Однако не все так просто, как кажется. *«После развода для «Уралкалия» просматривается и другой вариант»*, — добавил аналитик. Дело в том, что в силу географии поставок эта компания претендует на доминирующее положение в Азии. Из крупных же покупателей как раз только Китай и Индия практикуют заключение длинных контрактов, например на полгода; на полгода плюс опцион еще на полгода (в то время как в Америке преобладают спотовые сделки).

Чалый обращает внимание и на то, что недавно китайский фонд конвертировал облигации «Уралкалия» в 12% акций, а это позволит китайцам претендовать на одно место в совете директоров. *«И понятно, что их представитель не будет заинтересован в усилении совместных позиций продавцов удобрений»*, — полагает собеседник Naviny.by.

«Так что — либо сильный вариант с координацией сбыта, и не обязательно в виде картеля, либо слабый в виде раздела рынков и все равно — отказа от конкуренции между собой», — прогнозирует эксперт.

Интеграция по принципу «кось-кось — да в оглобли»

Возобновить сотрудничество особенно важно сегодня белорусской стороне. «Для самостоятельного сбыта у нас просто нет нужного количества спецов должного уровня», — говорит Чалый. Идеальным вариантом было бы вообще создать СП, считает аналитик. По его версии, в свое время *«Керимову же, в принципе, и дали купить «Уралкалий» с миссией консолидации калийных активов бывшего СССР»*. Не случайными в этом контексте были и попытки создать такую структуру, как «Союзкалий».

Впрочем, маловероятно, что теперь удастся создать СП, — *«в силу того, что российская часть все-таки будет частной»*, считает собеседник. В целом же перспективы возобновления сотрудничества тем реальнее, «чем более питерским будет новый собственник», заключил аналитик.

И последнее: а зачем, собственно, российскому президенту разгребать калийную проблему? Чалый объясняет это тем, что *«Путина интересует «интеграция» в любых видах»*.

Да, сегодня, когда российский лидер явно умасливает Лукашенко, держа в голове подписание договора о Евразийском союзе, Минску можно снять кое-какие сливки. Но внешнее миролюбие Путина в калийном вопросе отнюдь не означает, что Москва решила заниматься филантропией по отношению к белорусскому партнеру. Интеграционную философию российских элит метко отражает русская же поговорка **«кось-кось — да в оглобли»**.

Девальвацию накаркает «пятая колонна»?

Ну а белорусский президент не был бы самим собой, если бы не попытался перевести стрелки. Оказалось, что угроза девальвации объясняется не тем, что напечатали до черта пустых денег, а тем, что народ предпочитает заграничный товар, ломится в обменники за СКВ. Ну и отдельной строкой — *«наши негодяи, «свядомыя», которые «плявузгают» языками во всех средствах массовой информации»*.

Риторический вопрос: **с каких это пор оппозицию пустили во все СМИ**? На самом деле, естественно, рупоры остаются в тех же руках, просто могучая машина госпропаганды крутится вхолостую. Обыватель, который хорошо помнит, как после убаюкивающих речей обваливался рубль, и без «пятой колонны» кумекает, что к чему.

Народ видит: у атамана все хуже с золотым запасом, чудесных рецептов исцеления экономики нет, наращивание же долгов (у кого только не нахватали уже кредитов!) вылезет боком. А потому если не перед выборами-2015, то после них народ все равно обдерут, чтобы залатать дыры плохого хозяйствования.

Александр Класковский
"Белапан"

ЭКАНАМІЧНЫ КРЫЗІС

«... КІПІЦЬ НАШ РОЗУМ АБУРАНЫ»

Тлумачачы нашы праблемы, Лукашэнка ў апошні час часта спасылаецца на сусветны фінансавы крызіс. Ці праўда, што крызіс ўсюды, у экспрэс -каментары«Салідарнасці » патлумачыў эканаміст Леанід Заіка.

Маючы зносіны з працоўным калектывам **ААТ «БелАЗ»** у аўторак, Лукашэнка звярнуў увагу на крызісную сітуацыю ў сусветнай эканоміцы. Паводле яго слоў, калі крызіс скончыцца, Беларусь павінна выглядаць прыстойна.

У сераду **на нарадзе па пытаннях сацыяльна-эканамічнага развіцця** кіраўнік дзяржавы зноў успомніў пра сусветны крызіс. Праўда, заклікаў чыноўнікаў не спісваць на яго праблемы: *«наракаць ўвесь час на свет і сусветны крызіс не прыстала»*.

А вось цытата Лукашэнкі **на «Дажынках» у Жлобіне**: *«Вы ведаеце, што сітуацыя была ў эканоміцы няпросты. Бушуе сусветны крызіс, вы бачыце, што робіцца па ўсім свеце»*.

Ці сапраўды ў свеце бушуе крызіс, **«Салідарнасць»** пацікавілася ў **кіраўніка аналітычнага цэнтра "Стратэгія" Леаніда Заікі**.

-Калі б кожны беларус выпісваў часопіс Economist, ён сказаў бы: «Джэнтльмены, усё на самой справе не так», - адзначыў суразмоўца. - Сапраўды існуюць праблемы, звязаныя з фінансавай устойлівасцю шэрагу краін, такіх, як Грэцыя, Іспанія, Партугалія - краін, дзе прывыклі жыць, як кажуць у Беларусі, на халяву. Там людзі атрымліваюць заробкі большыя, чым зарабляюць.

А вось у Нямеччыне нічога такога няма. Дарэчы, цікава, чаму нашы грамадзяне стаяць у чарзе па візы ў Германію, Літву і Польшчу, бо навокал крызіс?

Эксперт прыводзіць прыклад: *«Самыя высокія тэмпы прыросту ВУП - у Кітаі, Бразіліі, Інданезіі - па 5-7 %. У СНД высокія тэмпы прыросту (па 6-7 %) у Таджыкістане, Туркменістане, Узбекістане. У еўразоне прырост ад 0,6 да 2-3%. А ў нас, на жаль, усяго толькі 1 % прырост ВУП. І падзенне прамысловай вытворчасці на 5%. У той жа час зарплата ў нашай краіне павялічылася на 20%.»*

На думку **Леаніда Заікі**, Беларусь перажывае **крызіс адноснай перавытворчасці**.

- Таварныя запасы павялічыліся да 75% ад месячнага выпуску, а былі на ўзроўні 40%. Мы выпускаем прадукцыю, якая нікому не патрэбна. У гэтым годзе мы прадалі за мяжу тавараў на 20% менш. Наша прадукцыя неканкурэнтная, ды і кошты на сусветных рынках зніжаюцца. А наконт таго, што недзе нешта бушуе, так гэта кіпіць наш розум абураны, - іранізуе аналітык.

Таццяна Гусева
"Салідарнасць"

ТАКАЯ ІНТЭГРАЦЫЯ

ЛУКАШЭНКА ХОЧА Ў АЗІЮ, А БЕЛАРУСЫ – У ЕЎРОПУ

Аляксандр Лукашэнка на нарадзе па пытаннях падрыхтоўкі і правядзення саміту лідараў краін СНД у Мінску 24–25 кастрычніка заявіў пра прыярытэт еўразійскай інтэграцыі.

"Для нас развіццё еўразійскай інтэграцыі з'яўляецца адным з прыярытэтных напрамкаў у дзяржаўнай знешняй палітыцы", - сказаў кіраўнік краіны.

Лідар Руху "За Свабоду" **Аляксандр Мілінкевіч** кажа, што *"гэта Лукашэнка хоча ў Азію, а беларусы, дзякуй Богу, збольшага хочуць у Еўропу".*

"Ён - вялікі аматар СССР, а сярод нашых грамадзянаў прыхільнікаў вяртання ў камуністычны рай амаль не засталося. Лукашэнка - чалавек мінулага, а беларусы думаюць пра будучыню сваіх дзяцей і ўнукаў. У нас розныя дарогі", - сказаў Мілінкевіч у інтэр'ю ***Рух.by***.

Па дадзеных апытання НІСЭПД у верасні гэтага года, пры неабходнасці выбару на гіпатэтычным рэферэндуме паміж аб'яднаннем з Расіяй і ўступленнем у Еўрапейскі Саюз за першы варыянт выказваюцца 35,6%, а за другі 42,4% беларусаў.

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 16.10.2013 у 16.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.